

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Νίκαια, 10 Δεκεμβρίου 2000
τοπική ώρα: 19:30

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 4^η ΗΜΕΡΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης ενημέρωσε τους δημοσιογράφους για τις εξελίξεις των εργασιών της 4^{ης} ημέρας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και εισαγωγικώς είπε τα εξής:

«Σήμερα είναι η 4^η ημέρα διαπραγμάτευσης. Η διαπραγμάτευση συνεχίζεται για πολλά θέματα και σε πολλά επίπεδα.

Όπως γνωρίζετε, το κεντρικό θέμα της συζήτησης είναι ο τρόπος λήψης των αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν θα αρχίσουν να εντάσσονται τα νέα μέλη.

Η Προεδρία υπέβαλε, σήμερα το πρωί, τη νέα πρότασή της. Η πρόταση αυτή απορρίφθηκε από ορισμένες χώρες. Απορρίφθηκε και από εμάς. Γιατί; Η πρόταση της Προεδρίας βασίζεται σε ορισμένα ιστορικά δεδομένα: οι μεγάλες χώρες, οι μικρές χώρες, πόσες ψήφους έχουν, με τι ποσοστά λαμβάνονται οι αποφάσεις. Η πρόταση της Προεδρίας προσαρμόζει τα ιστορικά αυτά δεδομένα στους νέους συσχετισμούς δυνάμεων. Αλλά, ο τρόπος αυτός, πιστεύουμε εμείς, είναι ένας αυθαίρετος τρόπος προσδιορισμού της δύναμης που έχει η κάθε χώρα μέσα στην Ε.Ε. Τα ιστορικά δεδομένα αλλάζουν. Αύριο μπορεί να είναι διαφορετικά. Η ιστορική διαδρομή δεν δικαιολογεί να υπάρχει εσαεί η ίδια ρύθμιση. Γι' αυτό εμείς υποστηρίξαμε ότι θα πρέπει να υπάρχει ένα σύστημα, μία μέθοδος η οποία ακολουθεί συγκεκριμένη λογική η οποία να είναι πειστική στον κόσμο. Λογική που να είναι κατανοητή σε όλους, να είναι διαφανής και γι' αυτό να μην υπάρχει αμφισβήτηση.

Μια τέτοια λογική είναι η διπλή πλειοψηφία. Αυτή πρέπει να ισχύει σε μία δομή με ομοσπονδιακό χαρακτήρα, μία πλειοψηφία κρατών-μελών, όπου κάθε κράτος-μέλος έχει μία ψήφο και μία πλειοψηφία η οποία βασίζεται στον πληθυσμό και εκεί μπορεί κανείς να προσδιορίσει, για να διευκολύνει τη διαδικασία, ανάλογα με τον πληθυσμό κάθε χώρας, ορισμένες ψήφους. Διπλή πλειοψηφία, για να το πω απλά. Πλειοψηφία χώρας και πλειοψηφία πληθυσμού για να ληφθεί μία απόφαση.

Η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει υποβάλει μια σχετική πρόταση και εμείς υποστηρίζουμε την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Πιστεύω ότι και πολλές άλλες χώρες, καίτοι δεν εκφράστηκαν σ' αυτή την κατεύθυνση, είναι της ίδιας άποψης. Γιατί ο τρόπος αυτός είναι απλός και πειστικός. Δεν εκφράστηκαν

γιατί περιμένουν την εξέλιξη της συζήτησης. Υπάρχουν, όπως είπα, και τα ιστορικά δεδομένα και οι ιστορικές σχέσεις.

Σε λίγη ώρα, το θέμα πρόκειται να επανέλθει σε συζήτηση. Από το πρωί μέχρι τώρα έγιναν διάφορες διαβουλεύσεις. Δεν γνωρίζω αν κατέληξαν. Πεποίθησή μου είναι ότι δεν κατέληξαν. Θα δούμε πως θα εξελιχθεί η συζήτηση. Εγώ πιστεύω ότι τη χώρα μας τη συμφέρει ακράδαντα ένα σύστημα το οποίο, όπως είπα, είναι ξεκάθαρο. Τη συμφέρει ένα σύστημα που δίνει στην κάθε χώρα τη θέση που της πρέπει, γιατί έτσι η Ένωση θα λειτουργεί πιο αποτελεσματικά.

Αν υπάρχουν άλλες προτάσεις με τις οποίες μπορούμε να συμφωνήσουμε, θα συμφωνήσουμε. Η γραμμή, όμως, είναι αυτή που σας ανέφερα. Αυτός είναι ο ένας κύκλος.

Ο άλλος κύκλος αφορά διάφορα άλλα θέματα, σε σχέση με τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για παράδειγμα, η λεγόμενη ενισχυμένη συνεργασία, εάν ορισμένες χώρες μπορούν να συνεργαστούν για να επιτύχουν ορισμένο στόχο. Τροποποιήθηκε η Συνθήκη, συμφωνήθηκε η επέκταση της ενισχυμένης συνεργασίας, η τροποποίηση του τρόπου πραγματοποίησής της, αλλά αποκλείστηκε να υπάρχει στον τομέα της πολιτικής Ασφάλειας και Αμυνας. Ομως, ελήφθη μια απόφαση, η οποία ξεκαθαρίζει πλέον ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προχωρήσει μόνη της, συνεργαζόμενη βέβαια με το ΝΑΤΟ, αλλά οι σχετικές ρυθμίσεις με τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση είναι ρυθμίσεις που δεν θα περιέχονται πιά στη Συνθήκη, γιατί ο στόχος είναι η Ε. Ε. να έχει μια δική της αμυντική πολιτική.

Θέλω, επίσης, να αναφέρω ότι έγιναν πολλές προσπάθειες στον τομέα των κοινωνικών ασφαλίσεων και της φορολογίας για να υπάρχουν γενικότερες ρυθμίσεις, αλλά εκεί αντιτίθενται σθεναρά η Μεγάλη Βρετανία και ορισμένες άλλες χώρες. Και σε αυτά τα θέματα, αυτή τη στιγμή, γίνεται συζήτηση.

Κλείνοντας και για να προλάβω το ερώτημα εάν η Ε.Ε. είναι από την εξέλιξη αυτή σε κρίση, θέλω να σας πω ότι δεν θα χρησιμοποιούσα αυτό τον όρο. Ομως, θα έλεγα το εξής: Η Ένωση βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε ένα κρίσιμο σημείο. Είναι η Ένωση των «15». Μια Ένωση που διαμορφώθηκε με ορισμένες διαδικασίες, όπου ορισμένες χώρες, όπως η Γερμανία και η Γαλλία, διεδραμάτισαν ένα σημαντικό ρόλο, όπου υπήρξαν συμφωνίες ανάμεσα σε αυτές τις χώρες και τώρα πορεύεται σε μια Ένωση, που θα έχει, τουλάχιστον, 27 κράτη-μέλη.

Το σχήμα πρέπει να αλλάξει. Αυτή η αλλαγή του σχήματος δεν έχει ακόμα ωριμάσει στις αντιλήψεις των κρατών-μελών. Δεν έχει διαμορφωθεί μια άποψη για το τι ακριβώς πρέπει να γίνει και γι αυτό υπάρχει η δυσκολία. Εγώ θα έλεγα ότι είναι μια μεγάλη δυσκολία, αλλά είναι μια επιθυμητή δυσκολία. Επιθυμητή με την έννοια του ότι έτσι θα ξεκαθαρίσουν ορισμένα πράγματα. Γι αυτό χρειάζεται να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα με μια προοπτική για το μέλλον της Ένωσης.

Αυτά από πλευράς μου. Ακούω τις ερωτήσεις σας.

ΑΧ.ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ(ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας ρωτήσω εάν στο θέμα της διττής πλειοψηφίας θα μπορούσατε να μας κατονομάσετε ορισμένες χώρες που συμφωνούν μαζί μας. Και ένα δεύτερο, εάν είναι πολύ επικίνδυνο να κάνετε μια εκτίμηση για το πώς και πότε θα τελειώσει αυτό το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα: Πολλές χώρες. Αλλά, επειδή η διαπραγμάτευση είναι σε εξέλιξη, εγώ δεν μπορώ να εκφράσω εδώ άλλες χώρες. Ως προς το δεύτερο ερώτημά σας, πιστεύω ότι απόψε το βράδυ, κάποια ώρα, ή θα υπάρξει αρνητική απόφαση ή θα προκύψει το πρωί θετική απόφαση.

Σ. ΣΙΔΕΡΗΣ (ΕΞΟΥΣΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, έχουμε δει διάφορες προτάσεις διατυπωμένες με τον αριθμό των ψήφων που προτείνονται, τον αριθμό των ευρωβουλευτών και τον τρόπο με τον οποίο θα λαμβάνεται μια απόφαση ή θα μπλοκάρεται. Με βάση την πρόταση που υποστηρίζει και η Ελλάδα (της διττής πλειοψηφίας) μπορείτε να μας δώσετε τον αριθμό των ψήφων που θα έχει η κάθε χώρα, συν τον αριθμό των ευρωβουλευτών; Πώς διαμορφώνεται, δηλαδή, αριθμητικά;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα, δεν είμαι πρόχειρος αυτή τη στιγμή. Σας είπα, όμως, ότι υπάρχει μια πρόταση της Επιτροπής και εκεί αναφέρονται όλα αυτά λεπτομερειακά.

Γ. ΚΑΡΕΛΙΑΣ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, αν όπως φαίνεται δεν γίνει αποδεκτή η πρόταση των μικρότερων χωρών και η δική σας για διττή πλειοψηφία, μπορείτε να κάνετε μια εκτίμηση, αυτές οι χώρες και η Ελλάδα, ποιό είναι το σημείο στο οποίο θα μπορούσαν να υποχωρήσουν, ώστε να βρεθεί λύση; Δηλαδή, πόσες ψήφους θα πρέπει να πάρουν οι μεγάλες χώρες ή ποιά πρέπει να είναι η αναστέλλουσα μειοψηφία;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς έχουμε ως πρότυπο την πρόταση της Επιτροπής. Από εκεί και πέρα, οι ψήφοι που έχει η Ελλάδα, στη μια ή την άλλη πρόταση, δεν διαφέρουν, ως προς τη βαρύτητά τους. Άλλη πρόταση δίνει στην Ελλάδα 10 ψήφους, άλλη 12, αλλά στην περίπτωση των 12 και άλλες χώρες έχουν κάποιες ψήφους παραπάνω και στην περίπτωση των 10 οι άλλες χώρες κινούνται στο ίδιο επίπεδο. Το θέμα, για μάς, είναι, όσον αφορά την αναστέλλουσα μειοψηφία, εάν θα μπορούν 3 μεγάλες χώρες να παρεμποδίσουν τη λήψη μιας απόφασης. Εμείς έχουμε την άποψη ότι αυτό δεν πρέπει να είναι δυνατό. Η απάντηση που δίνεται ότι μπορεί να είναι 3 μεγάλες χώρες και μια πολύ μικρή χώρα, αυτό δεν μας ικανοποιεί. Θα θέλαμε να είναι 3 μεγάλες χώρες και μια χώρα μεσαίου, τουλάχιστον, μεγέθους, στις προτάσεις που κάνουν η Προεδρία και κάποιες άλλες χώρες. Στην πρόταση της Επιτροπής είναι σαφές ότι πάντα ισχύει το 51%.

Α. ΠΟΔΗΜΑΤΑ(ΤΟ ΒΗΜΑ): Κύριε Πρόεδρε, η Ευρωπαϊκή Ένωση σαφώς έχει περάσει κι άλλες πολύ σκληρές διαπραγματεύσεις. Σε αυτές τις διαπραγματεύσεις, ασφαλώς, έπαιζε πάντοτε ένα ρόλο το συμφέρον της κάθε χώρας-μέλους,

αλλά υπήρχε πάντοτε παράλληλα και το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της ΕΟΚ. Και έχω στο μυαλό μου τις διαπραγματεύσεις για τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, για παράδειγμα.

Σε αυτή τη διαπραγμάτευση, έχουμε μια αίσθηση ότι το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αισθητά υποχωρήσει, έναντι του εθνικού συμφέροντος, του συμφέροντος, δηλαδή, της κάθε χώρας ξεχωριστά. Συμμερίζεστε αυτή την εκτίμηση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν τη συμμερίζομαι απόλυτα, γιατί και πολλές χώρες, οι οποίες, όπως η Ελλάδα, συζητούν την πρόταση της Προεδρίας ή συζήτησαν την πρόταση της Προεδρίας και κάνουν διάφορες προτάσεις για να τη βελτιώσουν, έχουν ως οδηγό την ανάγκη να υπάρξει συνεργασία και την ανάγκη να προχωρήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, αν και κάτι άλλο θα ήταν προτιμότερο. Εμείς πιστεύουμε ότι συμφέρουσα για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η πρόταση της Επιτροπής και γι αυτό την υποστηρίζουμε.

ΣΤ. ΡΑΚΙΝΤΖΗΣ(ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΣΕΡΡΩΝ): Κύριε Πρόεδρε, η συνεργασία, όπως είπατε εσείς, των μεγάλων κρατών για να ελέγχουν τα πάντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η μείωση της τάξεως του 24% των ευρωβουλευτών μας, σύμφωνα με τα σχέδια που κατεβάζουν οι Γάλλοι, κατά πόσο δημιουργούν...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ετσι όπως το λέτε, δημιουργείται μια λάθος εντύπωση. Η πρόταση είναι να μειωθεί ο αριθμός των ευρωβουλευτών για όλες τις χώρες, όχι μόνο για την Ελλάδα. Και η Ελλάδα υποστηρίζει ότι θα πρέπει να γίνει η μείωση αυτή γραμμικά, δηλαδή, όλοι να χάσουν το ίδιο, ανάλογα με τον αριθμό που έχουν.

Η πρόταση που κάνει η Προεδρία δεν ακολουθεί αυτό το -ας το πω- γραμμικό μοντέλο και μειώνει κατά ένα βουλευτή παραπάνω τους Έλληνες ευρωβουλευτές. Αλλά, σε άλλες χώρες συμβαίνει το ίδιο και σε άλλες πολύ περισσότερο.

ΣΤ.ΡΑΚΙΝΤΖΗΣ: Μάλιστα. Βλέποντας αυτές τις θεσμικές δυσκολίες που δημιουργούνται με όλα αυτά τα πράγματα, πώς κρίνετε εσείς αναγκαίο να προχωρήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση σε ριζικές αλλαγές πάνω στους θεσμούς, με συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων, συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αυτό που υποστήριξε και ο κ. Τσάτσος.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Συμφωνώ ότι θα πρέπει να δούμε νέες διαδικασίες. Και γι αυτό, χθες το βράδυ, όταν εκτιμήσαμε την πρόοδο της όλης συζήτησης, διαπιστώσαμε ότι υπάρχουν μερικά θέματα ανοικτά, στα οποία δεν δίδονται απαντήσεις με τις αποφάσεις που λαμβάνονται.

Ένα θέμα είναι αυτό που αναφέρατε: Η συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων, εάν μπορούμε να βρούμε ένα σχήμα, όπου τα εθνικά κοινοβούλια -κι εγώ το πιστεύω αυτό- πρέπει να έχουν μεγαλύτερο ρόλο. Γιατί, τώρα, πάρτε για παράδειγμα, την ελληνική Βουλή, δεν συμμετέχει, δεν έχει αντίληψη για πολλές ρυθμίσεις που θεσπίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και οι οποίες είναι σημαντικές για

όλη την Ευρώπη και για τη χώρα μας. Είναι ανοικτό όμως πώς θα γίνει αυτό, χρειάζεται διερεύνηση.

Ενα άλλο θέμα που έθεσε η Γερμανία είναι το θέμα των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του κράτους-μέλους (γνωστό ως εδώ), αλλά και των Περιφερειών. Γιατί στη Γερμανία οι Περιφέρειες παίζουν κάποιο μεγάλο ρόλο, όπως και στην Ισπανία. Γι αυτό και αποφασίστηκε ότι θα αρχίσει μια συζήτηση γύρω από όλα αυτά τα θέματα, η οποία συζήτηση θα πρέπει να οδηγήσει σε μια νέα Διακυβερνητική το 2004. Και αυτή η νέα Διακυβερνητική θα ετοιμαστεί με την ανταλλαγή απόψεων, όχι μονάχα σε επίπεδο κρατών, αλλά και σε επίπεδο κοινωνίας πολιτών και σε επίπεδο κοινοβουλίων. Τη σημερινή συζήτηση θα ακολουθήσει μια άλλη, περισσότερο προσανατολισμένη, γύρω από το μέλλον της Ευρώπης. Το μέλλον προς μια δομή ομοσπονδιακή, το μέλλον προς μια δομή πιο δημοκρατική και πιο διαφανή.

N. ΚΑΡΑΜΠΑΣΗΣ(ΗΜΕΡΗΣΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, σε συνέχεια και της απάντησης που μόλις προηγουμένως δώσατε, αυτό σημαίνει ότι θα έχουμε τελικά υπογραφή Συνθήκης, εδώ στη Νίκαια; Θα υπάρξει Συνθήκη της Νίκαιας; Αυτή είναι η πρώτη ερώτησή μου.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το βράδυ θα δείξει !

N. ΚΑΡΑΜΠΑΣΗΣ: Και ένα δεύτερο ερώτημα, εάν μου επιτρέψετε: Επειδή περιγράψατε ότι γίνεται μια προσπάθεια θεσμικής ανισορροπίας των μεγαλύτερων χωρών ενάντια στις μικρές, ποιά είναι τα όρια για να μην συμβεί τελικά αυτό;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οι μεγάλες χώρες, για να λέμε τα πράγματα όπως έχουν, έχουν δυνατότητες, μέσα από την οικονομική και πολιτική ισχύ τους, να καθορίζουν τα πράγματα.

Το θέμα, λοιπόν, για τις μικρότερες χώρες, τις μεσαίες χώρες (όπως εμείς) είναι μέσα από τους θεσμούς να υπάρχουν φρένα και αντίβαρα.

Εκείνο που προσπαθούμε να κάνουμε είναι να δημιουργήσουμε φρένα και αντίβαρα. Αλλά χρειάζεται μέτρο σε αυτό. Γιατί μια Ένωση των «27» μπορεί να οδηγηθεί σε παραλυσία, γιατί θα είναι πολλές χώρες, αρκετές μικρές χώρες και πολλές χώρες διαφορετικού επιπέδου.

Εμάς, λοιπόν, ως Ελλάδα, μας συμφέρει να έχουμε μια Ένωση, η οποία είναι αποτελεσματική, αγκαλιάζει όλους και μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις. Και νομίζω ότι είναι για το καλό της Ευρώπης αυτό.

Σας ευχαριστώ πολύ.